

NIBELUNG YŪZŪĞŪ I

REN ALTINI

RICHARD WAGNER

VakıfBank Kültür Yayınları: 0157
Sanat: 012
Müzik Klasikleri

NIBELUNG YÜZÜĞÜ I
REN ALTINI
ÜÇ GÜN VE ARİFE AKŞAMINDAN OLUŞAN
SAHNE OYUNU
RICHARD WAGNER

Özgün adı
Der Ring Des Nibelungen

Türkçesi
Gürkan Başay

Proje Editörü
M. Halit Çelikyön

Kapak Görseli
Burçin Gürbüz

Sayfa Uygulama
Faruk Özcan

Kitap Editörü
Prof. Dr. Uğur Ekren

Son Okuma
Dr. Hazal Bozyer

VakıfBank Kültür Yayınları
Büyükdere Caddesi
No: 97 – Kat 4
Şişli 34394 İstanbul
Telefon: 0 212 354 5730
www.vbky.com.tr – info@vbky.com.tr
Sertifika No: 40141

© Vakıf Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., 2022

ISBN 978-625-7447-69-0

Kitabın Türkçe yayın hakları VakıfBank Kültür Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Baskı
Turkuvaz Haberleşme ve Yay. A. Ş.
Güzeltepe Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No: 29/1/1
Eyüpsultan İstanbul
Telefon: 0212 354 3000
Sertifika No: 46403

1. Baskı: Temmuz 2022

NIBELUNG
YÜZÜĞÜ
I

REN ALTINI

ÜÇ GÜN VE ARİFE AKŞAMINDAN OLUŞAN SAHNE OYUNU

RICHARD WAGNER

TÜRKÇESİ
GÜRKAN BAŞAY

WILHELM RICHARD WAGNER (1813-1883)

Esas olarak operalarıyla tanınan Alman besteci, tiyatro yönetmeni, polemikçi ve orkestra şefi. Başlangıçta Carl Maria von Weber ve Giacomo Meyerbeer'in Romantik tarzında eserlerin bestecisi olarak üne kavuşan Wagner, şiirsel, görsel, müzikal ve dramatik sanatları sentezlemeye çalıştığı Gesamtkunstwerk (Bütünsel Sanat Eseri) kavramıyla operada devrim yarattı. Başlıca opera eserleri şunlardır: *Uçan Hollandalı*, *Lohengrin*, *Tannhäuser*, *Nibelung Yüzüğü*, *Tristan ve Isolde*, *Nürnbergli Usta Şarkıcılar*, *Parsifal*.

GÜRKAN BAŞAY

1971 yılında Frankfurt'ta doğdu. İstanbul Üniversitesi ve Goethe Üniversitesi'nde öğrenim gördü. Çeşitli yayınevi ve dergilerde çevirmenlik yapmaktadır. Arthur Schopenhauer'ın *Parerga Paralipomena* ve Franz Kafka'nın *Şato*, *Günlükler* ve *Felice'ye Mektuplar* adlı eserleri çevirilerinden bazılarıdır.

İÇİNDEKİLER

Editörün Önsözü	7
-----------------	---

NIBELUNG YÜZÜĞÜ

Arife Akşamı Ren Altını (Das Rheingold)	35
Birinci Sahne	39
Ren Nehri Dibinde	41
İkinci Sahne	63
Üçüncü Sahne	95
Dördüncü Sahne	119

EDİTÖRÜN ÖNSÖZÜ

PROF. DR. UĞUR EKREN

Tercümesini sunduğumuz *Nibelung Yüzüğü*'nün Prolog'u (Önsöz) olarak kabul edilen *Das Rheingold* (*Ren Altını*), *Nibelung Tetralojisi* (Dörtlüsü) olarak literatüre geçmiş olan dört müzikli dramın ilkidir. *Ren Altını* Prolog olarak kabul edildiğinden bazı kaynaklarda Tetraloji olarak değil Trioloji (Üçlü) olarak da geçer. Wagner tüm eserlerinde olduğu gibi *Nibelung Yüzüğü*'nde de libretto'yu kendisi kaleme almıştır. Daima şiirsel bir ifade biçimini tercih ettiğinden librettoları literatürde şiir olarak anılmaktadır. Bu sebeple sert eleştirilere maruz kalmıştır ancak bu tercihten asla vazgeçmemiştir. Şiire ve tragedyalara ilgisi çocuk yaşlarda başlamış olan Wagner'i uzmanlar orta düzeyde bir şair olarak nitelermeyi tercih etmişlerdir. *Nibelung Yüzüğü* dört müzikli dramdan meydana gelmiş bir bütündür. *Ren Altını* ile başlayan öykü *Die Walküre* (*Walküre*), *Siegfried* ve son olarak *Götterdämmerung* (*Tanrıların Alacakaranlığı*) ile devam eder. Eser Wagner'in müzik ve sanat hakkındaki devrimci ve radikal fikirleriyle yoğrulmuş ve vücuda getirilmiştir.

Wagner'in kişiliği sanatına damgasını vurmuştur. Bu yüzden *Ren Altını* tercümesinin önsözünde, metni okuyucu için daha anlaşılır kılmak amacıyla, önce Wagner'in eseri tasarladığı tarihe kadar olan yaşam öyküsünü sanat anlayışının gelişimiyle paralel olarak ele aldık. Sonrasında *Nibelung Yüzüğü* efsanesinin kaynaklarına yöneldik ve nihayet dörtleme içinde Prolog olan *Ren Altını*'nın dramatik, mitolojik, felsefi özelliklerini belirlemeye ça-

lıştık. Yanı sıra eserin müzikal ayrıntılarını ve yeniliklerini analiz etme yoluna gittik.

NIBELUNG YÜZÜĞÜ TASARISINDAN ÖNCE WAGNER (1813-1849)

Richard Wagner daha sonra kayınpederi olacak olan piyano virtüözü ve besteci dostu Franz Liszt'e bir mektubunda ilk kez *Nibelung Yüzüğü*'nü yazma tasarısından söz açtığında takvimler 1849 yılının Haziran ayını gösteriyordu, 36 yaşındaydı ve sanatını tanıtmak için verdiği uzun mücadeleler sonucunda artık tanınmış bir besteciydi. Ancak bu mücadele yılları çetin geçmişti. Yaşamı boyunca idealist tutumunu değiştirmeyen Wagner içine çekildiği tartışmalardan bunaldığı zamanlarda sanatına sığınmıştı. Üstün yetenekli bir çocuk olarak sanat yaşamına atılmamıştı. Sahip olduğu her şeyi daima çok zor ve çok çabalayarak elde etmişti.

Wagner 22 Mayıs 1813 yılında Leipzig şehrinde *Kırmızı ve Beyaz Aslan Evi* olarak tanınan 88 numaralı konutta yaşama merhaba dediğinde ailede kendisinden önce dünyaya gelmiş olan sekiz kardeşi bulunuyordu. Doğumuyla ailesine mutluluk getirememişti. Wagner'in doğduğu yıl şehrin polis müfettişi olan babası Friedrich Wagner şehirde baş gösteren ateşli bir salgının kurbanları arasında hayatını kaybederek Wagner'in annesi Johanna Rosina Bertz'i dokuz çocuğuyla geride bırakmıştı. Kardeşleri arasında sonraki yıllarda müzik sanatında sivrilen isimler de olmuştur. Kardeşlerinden Albert önemli bir aktör ve şarkıcı olarak tanındıktan sonra Berlin'de sahne yönetmenliği yapmış, kız kardeşleri Johanna Rosalie ve Clara da aktris ve şarkıcı olarak ün yapmışlardır. Albert, Elsa Gollmann adlı zamanın en iyi şarkıcılarından biriyle evlenmiş ve bu evlilikten

doğan kızları Johanna henüz on yedi yaşındayken çok ünlü bir soprano olarak *Tannhäuser* operasında Elizabeth rolüyle seyircilerin karşısına çıkmıştır.

Babanın vefatı kalabalık aileyi ekonomik olarak da sarsmış bu sebeple dokuz ay sonra ailenin eski bir dostu olan Ludwig Geyer'in evlenme teklifini, Johanna Rosina Bertz geri çevirmemiştir. Geyer'le birlikte küçük Wagner'in hayatına sanatsal gelişimi açısından en önemli ve etkili figürlerden biri girmiş oluyordu. Ludwig Geyer duyarlı, zarif ve yetenekli bir sanatçıydı. İyi bir aktör, ressam ve oyun yazarıydı. Dostu Carl Maria von Weber'in Dresden'de sahnelenen bir operasında sahne alacak kadar şarkıcı yeteneğine de sahipti. *Masumların Katli* adlı oyunu bugün Almanya'da hâlâ sahnelenmektedir. Ayrıca resim konusunda özellikle portre çiziminde olağanüstü bir yeteneğe sahip olduğu da sanat tarihçileri tarafından kabul edilmektedir. Evlilikle beraber aile Dresden'e taşınır. Wagner, Dresden'de okula kaydedilir. Kreuzschule eğitim hayatına başladığı ilk yerdir. Ancak üvey babasının vefatından sonra okula başlayabilecektir. Geyer küçük Wagner'i resme yönlendirmek ister ancak bestecinin daha sonra kaleme aldığı anılarında ifade ettiği gibi bu sanatta gerçek bir yeteneğe sahip olmadığını fark eder. Ancak Geyer üvey çocukları üzerinde yumuşak, sevgi dolu yaklaşımlarıyla, sanatçı kimliğiyle ve aynı zamanda Weber gibi sanatçılarla dostluğu sebebiyle etkili olur. Carl Maria von Weber ile birlikte Wagner'in sanat yaşamına etki edecek en önemli iki sanatçıdan birisi girmiş olur. Diğeri Ludwig van Beethoven'dir. Dresden Operası'nda görev yaptığı sıralarda evinden operaya giden sokaklar Weber'i Wagner ailesinin küçük yuvasının önünden geçirir. Frau Geyer'in sohbetinden hoşlanan Weber ara sıra aileye uğrar. Küçük Wagner ömrü boyunca etkisinde kalacağı bu dâhi müzisyeni odasının sokağa bakan penceresinde her sabah dört gözle bekler.

Weber onun için müziğin tılsımlı ismidir. 30 Eylül 1821 yılında üvey babası Geyer'in vefatından bir gün önce hasta yatağında biraz huzur bulması için ona Weber'den parçalar çalar. Müzikte yeteneği olduğundan kuşkuya düşmüş olan üvey babasını daha sonraları yazdığı anılarında Wagner haklı bulur. Piyanoda hiçbir zaman virtüöz derecesine ulaşamadığından yakınıdır. Weber'in en önemli operası *Der Freischütz* Wagner'i çocukluğundan ölümüne kadar derinden etkilemiştir. Ancak küçük Wagner'in hayalleri arasında müzisyen olmak yoktur. Kreuzschule'de karşılaştığı filolog hocası Karl Julius Sillig ona Homeros aracılığıyla eski Yunan dünyasını tanıtır. Yunancada gösterdiği üstün yeteneği fark eden hocası Sillig, filolog olmasını ister ve onu teşvik eder. Wagner *Odyseeia*'nın ilk on iki kitabını sınıf arkadaşları henüz ilk kitabı okumayı başaramazken Almancaya başarıyla tercüme eder. Tüm sanatını biçimleyen iki etki yaşamına girmiş olur böylece: Weber'le Ulusalçı Romantik Müzik ve Herr Sillig ile Eski Yunan Mitolojisi. Weber aracılığıyla tanıştığı Romantik sanat anlayışının temel unsurları gelecekte Wagner'in eserlerini biçimleyecektir. Orta Çağ sevdası, geceye ilişkin özel bir hassasiyet, mitolojiye ve büyüsel olana ilgi, politik kimliği belirleyen ulusalcılık, trajik aşklar; bunların hepsi Romantik bakışı kuran unsurlardır ve Wagner'in eserlerinde her zaman rastlayacağımız motiflerdir. Weber etkisi Yunan dünyasına ilgiyle birleşir. Bu arada çocukluk döneminde Wagner'in dünyasını zenginleştiren bir başka isim de Shakespeare olacaktır. İngilizce öğrenir ve bu büyük yazarın eserlerini kendi dilinden okur. Gençliğinde yazdığı ve bestelediği ilk eserlerinden biri olan *Das Liebesverbot* (*Yasak Aşk*) operası, Shakespeare'in *Measure for Measure* (*Kısasa Kısas*) oyununun öyküsünü ödünç alacaktır. Yunan dünyasına ilgisi onu kaçınılmaz bir şekilde Yunan Tragedyasının iki büyük yazarına götürecektir: Aiskhylos ve Sophokles'e. Bu iki ismin

tragedyaları daha sonra göreceğimiz gibi onun müzik ve dram ile ilgili felsefi teorilerinin kaynağı olacaktır.

Ancak çocuk Wagner'i filoloji yerine müziği seçmeye götüren asıl etki hayatı boyunca hayranı olarak kalacağı Beethoven'dan gelecektir. Beethoven'ın Goethe'nin ünlü dramı *Egmont*'tan esinlenerek bestelediği aynı isimli uvertürünü dinlemesi çocuk Wagner'de çok büyük ve derin bir etki yaratacak ve Wagner artık filolog olmaktan vazgeçip tıpkı Beethoven gibi eserler bestelemeye ve *Egmont* gibi dramlar yazmaya girişecektir. Beethoven etkisi yaşı ilerledikçe, ustayı ve eserlerini tanıdıkça artacak, özellikle 9. Senfoni müzik anlayışını tamamen belirleyecektir. Wagner ileriki yaşlarında Beethoven üzerine bir kitap ve çok sayıda makale yazacaktır. Beethoven'ın 9. Senfonisi'nin son bölümünde Schiller'in *Ode an die Freude* (Neşe'ye *Ode*) adlı şiirini koral olarak bestelemesi Wagner için özellikle önemlidir. Beethoven'ın eserinde senfoniye getirdiği bu yeniliği Wagner, Yunan tragedyelerindeki koro bölümünün önemi ve işlevi hakkında edindiği kanaatlerle birleştirecek ve eserlerini bu birleşimden hareketle oluşturduğu müzik teorileri üzerine inşa edecektir. Onun aşağıda söz edeceğimiz meşhur *Gesamtkunstwerk* (Bütüncül Sanat Eseri) teorisi tam da bu kaynaklardan beslenerek oluşturulmuştur.

Beethoven etkisi ile yolunu çizen Wagner önce Gottlieb Müller'den daha sonra da Leipzig'de Bach'ın St. Thomas Kilisesi'ndeki kantorkluk görevini devralmış olan Theodor Weinlig'den piyano ve müzik dersleri alır. Hocalarının takdirini kazanan bir öğrenci değildir. Ancak daha bu derslere başlamadan önce kendi kendine önemli bir hazırlık devresi geçirmiştir; Logier'in armoni ve kontrpuan üzerine yazmış olduğu incelemenin bir kopyasını kütüphaneden ödünç almış, bir hafta içinde eseri okumuştur. Ancak etütlerden hiç hoşlanmaz ve hocalarının üzerindeki dik-

kati dağılır dağılmaz çok sevdiği Weber'den parçalar çalmaya başlayıp hocalarını çileden çıkarır. Meşhur romantik yazar Ernst Theodor Hoffmann'ın eserlerini keşfeder. Romantizme ilgisi artar böylece. Mozart'ın müziğiyle tanışır. Felsefeyle ilgili okumalar yapmaya da başlar; Yunan filozoflarından (özellikle Platon'dan) başlayıp Alman felsefesine geçiş yapar. Kendi yolunu belirlemiş ve bu yolda tutkuyla ilerlemeye çalışan çok hırslı bir gençtir. Başlarda özellikle 1829-30 arası dram yazma denemelerinin yanı sıra sonatlar ve uvertürler besteler; bugün *Opus 1* olarak geçen bir piyano sonatı ve *Opus 2* diye geçen dört el için D majörde bir Polonez besteler. Bu iki eser de ünlü yayınevi Breitkopf ve Härtel tarafından yayınlanır. 1831 yılında iki uvertür besteler. Leipzig Gewandhaus'ta eserleri seslendirilir. *Allgemeine Musikalische Zeitung*, eserlerinden ve genç Wagner'den söz eden bir haber yayınlar. Haberde ondan ve eserlerinden, “çok genç bir besteci tarafından, Bay Richard Wagner tarafından bestelenmiş iki uvertür bize çok haz verdi” diye söz edilir. 1832 yılında henüz on dokuz yaşındayken tek senfonisi olan C majör Senfoni'yi besteler. Senfoni 1834-35 sezonunda Gewandhaus'ta ilk olarak seslendirilir. Orkestra şefi olan Felix Mendelssohn, Wagner'in ikinci kez eserinin seslendirilmesi teklifini geri çevirir. Mendelssohn, Wagner'le ara sıra karşılaşmış olsa da Wagner'in kendisine gönderdiği el yazması orijinal eserden hiç söz etmez. Eseri bir tarafa atıp unuttur ve eser kaybolur böylece. Bu onur kırıcı durumun Wagner'in Mendelssohn ile ilgili olarak çok sonra takındığı eleştirel tutumun sebeplerinden biri olması muhtemeldir. Wagner eserinin bir kopyasını 1872 yılında Dresden'deki evinin kütüphanesinde bulabilmiştir. Şans eseri bu kopya kalmıştır. Böylece Wagner'in senfoni besteleme macerası son bulmuş ve bu tek senfoni dışında bir daha senfoni bestelemeye girişmemiştir. Ancak Weber'in de etkisiyle müzikteki ilgisi gittikçe operaya yönelir. 1833 yılında he-

nüz yirmi yaşındayken ilk operası *Die Feen*'i (*Periler*) yazar ve besteler. Eserini İtalyan yazar Carlo Gozzi'nin *La Donna Serpente* adlı masalından ilham alarak kaleme alır ve besteler. Müziği açık bir biçimde Weber, Beethoven ve Marschner gibi bestecilerin etkisini yansıtır ve hatta Mozart'tan da kimi esintiler taşır. Ancak skoru İtalyan Operasını örnek alarak meydana getirir. Bu eser onun yaşam süresi içinde sahnelenme fırsatını bulamayacaktır. Magdeburg Operası müzik direktörlüğüne atanır. Üç yıl sonra 1836 yılında yukarıda sözünü ettiğimiz Shakespeare etkisiyle yazdığı ve bestelediği *Das Liebesverbot* (*Yasak Aşk*) adlı operasını tamamlar. Görev yaptığı Magdeburg Opera Evi'nde eserini sahneleme fırsatını bulur. Eserin librettosunu kendisinin yazması, dolayısıyla Shakespeare'in metinini kullanmaması sert eleştiri ve alaylara sebep olur. Aynı yılda 24 Kasım'da ilk eşi aktris Minna Planer ile Königsberg'de evlenir. Evlilik ihanet, kıskançlık, biriken ve ödenemeyen borçlar, bitmeyen anlaşmazlıklarla geçer ve çifte aradıkları mutluluğu getirmez. Çift 1837 yılında Riga'ya gider. Wagner burada *Rienzi* operasını yazmaya başlar. Roma birliğini kurmaya çalışan Rienzi adlı bir kahramanın öyküsünü konu alan bu eser Wagner'in ölümünden yıllar sonra Linz'de onu izleyen Hitler için maalesef ilham kaynağı olacaktır. Riga'dan da borçları yüzünden ayrılmak zorunda kalan çift tehlikeli bir deniz yolculuğunun sonunda Londra'ya ulaşacaktır. Bu deniz yolculuğu ona *Der Fliegende Holländer* (*Uçan Hollandalı*) operasını yazmak için ilham kaynağı olacaktır. Bu eserle Wagner kendi opera ve müzik anlayışını oluşturmaya başlayacak ve bugün bizim için Wagner ne ise onu kuran adımları atacaktır.

1839 yılına geldiğindeyse büyük bir umutla gittiği Paris macerası başlayacaktır. Paris günleri ve Paris sanat çevresi ona kattıkları ve ondan aldıklarıyla Wagner'in olgunlaşmasında çok önemli bir etkiye sahip olacaktır. Sonunda Paris'ten nefret etmiş

olsa da ününü bu şehre borçludur. 1839'un Eylül ayında Paris'e ulaşır ve 7 Nisan 1842 yılına kadar bu dünya başkentinde kalır. Paris günleri korkunç bir sefaletle, aşağılanma ve dışlanmayla geçer. Paris sanat çevresinin ve opera dünyasının o zamanki lideri Giacomo Meyerbeer'dir. Aslında Meyerbeer genç Wagner'e yardım etmek için epey çaba harcar. Başlangıçta Wagner Rue de la Tonnellerie'de daha önce meşhur oyun yazarı Molière'in de ikamet ettiği bir apartman dairesine yerleşir. Rönesans Tiyatrosu'nun yöneticisiyle *Das Liebesverbot*'un Fransızcaya tercüme edilerek sahnelenmesi konusunda anlaşılır. Bu arada *Faust* uvertürünü besteleme işine de girişir. Başlangıçta bir senfoni olarak tasarladığı eseri sonradan sadece uvertür olarak tamamlayacaktır. Bu arada adres değiştirir ve seçkilerin ve sanatçıların oturduğu bir semte Rue de Helder, 25 numaralı daireye taşınır. *Gazette Musicale*'de yazan Schlesinger, Wagner ve uvertürü hakkında: "Çok önemli bir yeteneğe sahip olan genç Alman besteci Richard Wagner tarafından bestelenmiş bir uvertür konservatuvar orkestrası tarafından az önce prova edildi ve oy birliği ile alkış aldı. Bir an önce dinlemeyi umuyoruz ve eserle ilgili bir açıklama yapacağız" diye yazar. Meyerbeer aslında hiçbir zaman Wagner'in sempatisini kazanamaz. Wagner'in idealist sanat anlayışı operanın eğlence aracına dönüştürülmesine karşıdır. Meyerbeer ise siparişle ve eğlence amacıyla bestelediği operalarıyla zengin olmuş bir bestecidir. Temel anlaşmazlık noktası tam da burada ortaya çıkar. Ancak Wagner operası *Rienzi*'yi Dresden operası yöneticisi von Lüttichau'ya gönderdiğinde, Meyerbeer de von Lüttichau'ya: "Leipzigli Bay Richard Wagner sadece eksiksiz bir müzik eğitimine sahip bir sanatçı değil aynı zamanda çok güçlü bir hayal gücü ve genel edebi kültüre sahip ve anavatanında sempati duyulmayı kesinlikle hak eden genç bir bestecidir." diye yazar. Ancak ne yazık ki Wagner için her şey olumsuz bir şekilde gelişir. Yoksullu-

ğun pençesine düşer, eserleri sahnelenmez ve sahnelenenler de alay ve hakaretlerle karşılaşılır. Wagner'in kaleme alıp yayınladığı *Beethoven'a Bir Hac Yolculuğu* yazısı, besteci Hector Berlioz'un dikkatini çekse de sanatçı tanıştığı genç Wagner'e sempati duymaz. Yine de Wagner'in Paris'te maruz kaldığı kötü muameleden rahatsız olur. Berlioz bir dostuna yazdığı mektupta: "İnsanlar bu talihsiz Wagner'e bir maskara, bir sahtekâr, bir budalaymış gibi davranıyor." diye şikâyet eder. Wagner Paris'te Liszt ile tanışır. Böylece Liszt önce önemli bir dost sonra da kayınpeder olarak Wagner'in yaşamına dâhil olur. Eserlerini en iyi anlayanların başında gelecektir bu büyük Macar virtüöz ve besteci. Paris'teyken *Tannhäuser* operasının taslağını yazmaya başlar. Ancak tüm girişimleri sonuçsuz kalınca hayal kırıklığına uğramış bir şekilde Paris'i 7 Nisan 1842 yılında terk eder. Daha sonra dostu Theodor Uhlig'e bu sancılı günlerinin hatıraları içinde: "Paris'in yanmasıyla başlamayan hiçbir devrime inanmıyorum." diye yazacaktır. Maalesef tam da bu dönemde anti-semitist düşünceleri kendisine gerekçeler bulacaktır çünkü Paris'te köşe başını tutan zengin ve refah içindeki sanatçıların çoğu Yahudi'dir. Üstelik para kazanmak amacıyla besteler yapmaktadırlar; bu Wagner gibi bir idealist için affedilemez bir kusurdur. Yaklaşık üç yıllık bir aradan sonra sevgili vatanını gördüğünde kendini tutamaz: "Gözümde akan sıcak gözyaşları içinde ilk defa Ren Nehri'ni gördüm ve ben, zavallı sanatçı, ana vatanım Almanya'ya sadakat yemini ettim." diye yazar. Wagner bu yemini yaşamı boyunca tutacaktır. Paris hüsrânı büyük bir sanatçıya vesile olduğu gibi ideolojik olarak gereksiz bir koşullanmayı da beraberinde getirmiştir.

Wagner Paris dönüşü 1842 yılı yaz başlarında eşi Minna'nın sağlık sorunları sebebiyle Teplitz'e gider. Burada son derece verimli bir dönem geçirir. *Tannhäuser* ve *Uçan Hollanda* operalarını tamamlar. Bu eserler *Rienzi* operasında göremeyeceğimiz

özellikler içerirler. *Rienzi* daha sonra Wagnerci olarak nitelenecek üslup ve yöntemlere sahip bir opera değildir. Fransız opera tarzı örnek alınarak üretilmiş bir eserdir. Oysa yukarıda andığımız Teplitz'de tamamladığı iki eseri bizim bugün bildiğimiz Wagner'in başlangıcını oluştururlar. Ancak bu eserlerden önce Wagner 20 Ekim 1842'de Dresden'de *Rienzi* operasını sahneler ve eser onu beklediği başarı ve üne kavuşturur. 1843 yılında da *Uçan Hollandalı* sahnelenir. Paris'te başarıya ulaşamayan Wagner ana vatanında beklediği başarıyı nihayet yakalar. Wagner artık tanınmış ve takdir edilen bir bestecidir. Wagner'in Dresden'de müzik direktörü olan dostu August Roeckel, Londra'da yaşayan Ferdinand Preager'e 1843 yılının Mart ayında bu yeni durumu açıklayan bir mektup yazar:

“Bundan böyle kendimi bir kuyuya bırakıyorum çünkü büyüklüğü Fransa'da veya İngiltere'de tanıdığım tüm diğer insanları gölgede bırakan bir insandan söz edeceğim: dostumuz Richard Wagner'den. Tavsiye olarak söylüyorum çünkü dostumuz da benim şimdi yaptığım gibi seni anlattığım kadarıyla tanıyor. Onunla her gün devam eden ahbaplığımın onun dehasına olan hayranlığımı nasıl geliştirdiğini hayal bile edemezsin. Onun sanatındaki ciddiyeti dinseldir, dramaya oradan insanlara öğretilmesi gereken bir kürsü olarak bakıyor ve bu amaçla ideal olduğu kadar yeni ve heyecan verici olan bir teorisini, farklı sanatların bir araya getirilmesine ilişkin görüşlerini geliştiriyor.”

Bu mektup bize Wagner'in bugün meşhur olan *Gesamtkunstwerk* (Bütüncül Sanat Yapıtı) teorisini olgunlaştırma sürecinde olduğunu bildirmesi bakımından da önemlidir. Teorisini önceki eserlerine göre çok daha yoğun bir biçimde *Uçan Hollandalı* adlı eserinde pratiğe dökmeyi başarmıştır. *Uçan Hollandalı*'yı Riga ve Cassel'de ünlü besteci ve orkestra şefi Ludwig Spohr yönetir ve